

Chojnacki, Jakub

Wizyta profesora Martina Hirscha w Towarzystwie Naukowym Płockim

Notatki Płockie 28/2-115, 16-17

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Komunikat dyrekcji Muzeum Diecezjalnego w Płocku

W związku z podróżą prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego dra Jakuba Chojnackiego do Hildesheim — Muzeum Diecezjalne w Płocku informuje, że posiada w swoich zbiorach medalion, bity w mosiądzu, prawdopodobnie w II połowie XIX w. (Nr Inw. MDPL/VB/126), a więc sprzed około 100 laty. Inicjatorem medalionu było Katolicko-Polskie Towa-

zystwo św. Bernwarda w Hildesheim. Świadczy to o żywych kontaktach naszej emigracji w Niemczech ze starą i dostojną tradycją autochtonów oraz kultem wielkiego biskupa i świętego z Hildesheim.

Medalion jest owalny i ma wymiary 48×30 mm. Na awersie jest przedstawiona postać św. Bernwarda w pontyfikaliach biskupich,

blagosławiącego pacyfikiem, w otoku napis: KATOL. POLSKIE TOWARZYSTWO ŚW. BERNWARDA * W HILDESHEIMIE *. Na rewersie zaś — znajduje się podobizna obrazu M.B. Częstochowskiej z napisem na otoku modlitewnego wezwania: MATKO BOSKO

CZĘSTOCHOWSKO KRÓLOWO KORONY
POLSKIEJ MODL SIĘ ZA NAMI.

Ks. dr LECH GRABOWSKI
dyrektor
Muzeum Diecezjalnego

Wizyta profesora Martina Hirscha w Towarzystwie Naukowym Płockim

W dniu 9 kwietnia 1983 r. gościem Towarzystwa Naukowego Płockiego był znany prawnik i wybitny działacz Socjal-Demokratycznej Partii Niemiec (SPD) w Republice Federalnej prof. h. c. Martin Hirsch z Karlsruhe, w latach 1961—1971 poseł do Bundestagu (parlamentu), a w latach 1971—1981 sędzia Federalnego Trybunału Konstytucyjnego w Karlsruhe. Profesorowi Hirschowi towarzyszyła dr Diemut Majer, autorka obszernej rozprawy na temat sytuacji osób obcej narodowości w III Rzeszy¹. W czasie tej wizyty ww. przekazali Towarzystwu dar

pieniężny (80 dolarów USA) oraz 600-stronicową książkę, wydaną przez Nomos Verlag w Baden-Baden pt. *Die Freiheit des Anderen*. Publikacja ta ukazała się z okazji 70 rocznicy urodzin prof. Martina Hirscha (urodził się we Wrocławiu w 1913 r.). Jednym z trzech jej wydawców jest przewodniczący frakcji parlamentarnej SPD, Hans Jochen Vogel—kandydat w wyborach 1983 r. na kanclerza Republiki Federalnej Niemiec, a autorami 33 artykułów są znani politycy, uczeni i prawnicy a m.in. Nahum Goldman—prezydent Światowego Kongresu Żydów.

Książka zawiera m.in. rozprawę prof. dra Imannuela Geissa z Uniwersytetu w Bremie p.t. *Deutschland und Polen. Eine historische Bilanz*, w której znany ten historyk pisze o profesorze Hirschu, że: „Właśnie ludzie, którzy pochodzą z dawniej niemieckiego wschodu, obecnie polskiego zachodu, i pogodzili się z powiązanymi z tym zmianami, mogą tu okazać się szczególnie owocni jako pośrednicy między narodami”.

Należy podkreślić, że na Międzynarodowej Sesji Naukowej w Warszawie poświęconej hitlerowskiemu ludobójstwu w Polsce i Europie w latach 1939—1945, prof. Martin Hirsch ostrzegając przed odradzaniem się faszyzmu zgłosił następujący wniosek: „Każde państwo, które swoimi ustawami lub też w wyniku działań swoich organów narusza prawa człowieka w rozumieniu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, Konwencji Praw Człowieka ONZ oraz Aktu Końcowego z Helsinek przez popełnienie zbrodni przeciwko ludzkości i innych kryminalnych zbrodni, lub też tego rodzaju naruszenie prawa przez innych toleruje, ponosi bezpośrednią odpowiedzialność w stosunku do poszkodowanego i jego rodziny za bezpośrednie szkody, a więc zobowiązane jest do zadośćuczynienia za poczynione szkody.

Państwo, którego obywatelem jest pokrzywdzony, nie ma prawa do rezygnacji z roszczeń o zadośćuczynienie.

Profesor Martin Hirsch z Karlsruhe, urodzony 6 stycznia 1913 r. we Wrocławiu (fotografia z książki „Die Freiheit des Anderen”. Verlag Nomos w Baden-Baden).

Wniosek prof. Hirscha został przyjęty przez uczestników sesji z aplauzem².

W czasie wizyty prof. Martina Hirscha i dr Diemut Majer w TNP wylonila się sprawa wydania przez TNP tłumaczenia książki dr Majer, co zostałyby sfinansowane przez Fundację Fridtjof-Nonsen w Getyndze (pertraktacja-

9 kwietnia 1983 r. Na dziedzińcu Towarzystwa Naukowego Płockiego. Od strony prawej: dr Diemut Majer z Karlsruhe, profesor Martin Hirsch i dr inż. Jakub Chojnacki — prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego.

Normy prawa międzynarodowego, traktując tego rodzaju szkodę jako objętą represjami, winny zostać zastąpione odpowiednią jednoznaczną konwencją międzynarodową [...]”.

cje są w toku). Profesor Martin Hirsch i dr Diemut Majer zaakcentowali swój pobyt w Płocku wpisem do książki pamiątkowej TNP, prowadzonej od 1910 roku.

PRZYPISY

¹ D. Majer, *Fremdvölkische im Dritten Reich*. Harold Boldt Verlag, Boppard 1980, 1050 stron + 23 nlb.

² patrz „Życie Warszawy” z dnia 18 04 1983 r., *Międzynarodowa sesja naukowa zakończyła obrady w Warszawie*, s. 1—2.